

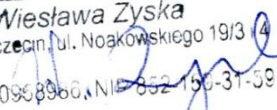
PRZYRODA Wiesława Zyska
ul. Noakowskiego 19/3-4, 70-380 Szczecin
NIP 852-159-31-59
tel. 609060069 lub 691-48-31-48
wieslawazyska@wp.pl lub natura@poczta.onet.pl
firma działa od 1996 r.

**Ocena ornitologiczna
możliwego zasiedlenia i wykorzystania przez ptaki
zadrzewienia znajdującego się na fragmencie
działki 1/50 obr. 2094, na którym planuje się
budowę przedszkola**

Zamawiający:

Urząd Miasta Szczecin
Biuro Inwestycji i Remontów Oświatowych
ul. Armii Krajowej 1, 70-456 Szczecin
NIP 854-030-94-10

PRZYRODA
Wiesława Zyska
70-380 Szczecin, ul. Noakowskiego 19/3-4
Regon 810908960, NIP 852-159-31-59

Sporządzili:

mgr Wiesława Zyska
mgr inż. arch. kraj. Małgorzata Zyska
dr inż. Wojciech Zyska – biegły Ministra Środowiska w zakresie ochrony przyrody

Szczecin, 9 lutego 2021 r.
Wszelkie prawa zastrzeżone

Spis treści

1. Cel sporządzenia opinii.....	3
2. Metodyka	3
3. Charakterystyka działki 1/50.....	4
4. Położenie działki 1/50 na tle sieci obszarów chronionych	5
5. Charakterystyka potencjalnej ornitofauny działki 1/50	5
6. Potencjalne konflikty przyrodniczych jakie mogą wystąpić w momencie rozpoczęcia prac inwestycyjnych	8
7. Działania jakie można podjąć przed rozpoczęciem prac inwestycyjnych dla ograniczenia możliwości wystąpienia kolizji na styku realizacji tej inwestycji z lęgami ptaków	8
8. Działania jakie należy przedsięwziąć przed rozpoczęciem tej inwestycji w celu dopełnienia spraw formalno-pranych	9

1. Cel sporządzenia opinii

Niniejszą ocenę została wykonana na zlecenie Urzędu Miasta Szczecin. Jest to opinia sporządzona na dzień 10 lutego 2021 r.

Dotyczy ona możliwego zasiedlenia i wykorzystania przez ptaki terenu leżącego w granicach działki 1/50 obr. 2094 (vide Ryc. 1), na fragmencie której planuje się budowę przedszkola.

W szczególności przedmiotem niniejszej oceny jest określenie:

- konfliktów przyrodniczych jakie mogą wystąpić w momencie rozpoczęcia prac inwestycyjnych;
- działań jakie należy podjąć dla ograniczenia możliwości wystąpienia kolizji na styku realizacji tej inwestycji z lęgami ptaków;
- działań jakie należy przedsięwziąć przed rozpoczęciem tej inwestycji w celu dopełnienia spraw formalno-prawnych.

2. Metodyka

Działka 1/50 liczy około 2,76 ha. W świetle informacji udzielonych przez Biuro Inwestycji i Remontów Oświatowych z siedzibą w Szczecinie przy ul. Armii Krajowej 1, 70-456 Szczecin, które nadzoruje realizację tej inwestycji, przedszkole to miałyby być zlokalizowane w centralnej części działki 1/50 i zajmować miałyby około 1/3 powierzchnię tej działki (vide Ryc. 2). Teren planowanego przedszkola w granicach tej działki oceniono na 0,75 ha.

Niniejsze opracowanie wykonała firma PRZYRODA Wiesława Zyska, w imieniu której analizę terenową przeprowadził zespół w składzie dr inż. Wojciech Zyska oraz mgr inż. arch. krajobrazu Małgorzata Zyska. Pracami kierował dr inż. Wojciech Zyska, biegły Ministra Środowiska w zakresie ochrony przyrody oraz rzeczoznawca NOT w zakresie leczenia i pielęgnacji drzew (vide Ryc. 3).

Osoby te przeprowadziły dwie dzienne lustracje terenowe w dniach 7 i 10 lutego 2021 r. Ocena ta została przeprowadzona w okresie zimowym przy zalegającej warstwie śniegu.

Niniejszą ocenę sporządzono w oparciu o:

- lustracje terenowe działki 1/50 połączone z inwentaryzacją ptaków aktualnie przebywających na terenie działki 1/50 oraz poszukiwanie gniazd ptaków zeszłorocznych i starszych;

- wiedzę i doświadczenie zespołu autorskiego w kwestii awifauny lęgowej terenów zieleni miasta Szczecina;
- Inwentaryzację dendrologiczną autorstwa green-art. Luiza i Paweł Nowak;
- analizę dostępnej literatury ornitologicznej.

3. Charakterystyka działki 1/50

Teren działki 1/50 obr. 2094 zlokalizowany jest w zachodniej części Szczecina na pograniczu z gminą Dobra. Pod względem klasyfikacji gruntów i budynków większość działki 1/50, tj. część północna i centralna, to grunty orne (R – rola). Natomiast część południowa tej działki posiada wg klasyfikacji gruntów i budynków kategorię terenów mieszkaniowych (B).

Od północy działka 1/50 graniczy z dwoma ciekami wodnymi, tj. Wierzbakiem łączącym się ze Stobnicą, zasilające pobliskie jez. Słoneczne. Po drugiej stronie tych cieków znajduje się nowy park przy ul. Przygodnej.

Od zachodu działka ta graniczy z osiedlem powstałym w ostatnich 15 latach, przy czym najbliższe dwa budynki mieszkalne wraz z infrastrukturą komunikacyjną powstały około 2015 r. Infrastruktura ta styka się z zachodnią granicą działki 1/50.

Od wschodu działka ta graniczy z ulicą Przygodną i obiektem ZWIK – ujęciem wody „Świerczewo”. Granice tę wyznacza szpaler drzew owocowych i pojedynczych topoli włoskich.

Z kolei od południa działka ta graniczy z wybiegiem dla psów.

Teren działki 1/50 to obszar danego gospodarstwa rolnego prowadzącego uprawy owocowo-warzywne oraz późniejszej szkółki drzew. Działalności te zostały zaniechane jeszcze w pod koniec ubiegłego stulecia. Dowodem na to są pozostałości fundamentów szklarni oraz infrastruktury wodnej tych obiektów, a także licznie zachowane nasadzenia młodych drzew w szpalerach, w tym buków liczących do 5 m wysokości.

Pod względem drzewostanu inwentaryzacja dendrologiczna wykonana przez firmę green-art. Luiza i Paweł Nowak (kwiecień 2020) wykazała obecność na tej działce w miejscu planowanego przedszkola i w jego otoczeniu 693 drzew, podrostów zinwentaryzowanych na 2733 m², krzaków stwierdzonych na 320 m² tej działki. Na działce tej dominują drzewa młode liczące do 20 - 30 lat.

Występujące na tej działce zadrzewienie i zakrzaczenie charakteryzuje się bardzo dużym zwarcie, wręcz miejscami uniemożliwiające swobodne przejście. W dnie tej działki

występuje zróżnicowane runo. Działka ta od co najmniej 20 lat nie była w żaden sposób pielęgnowana, w tym nie grabiono liści i suchej trawy. Miejscami na działce tej znajduje się porzucony sprzęt RTV.

W południowej części tej działki znajdują się obiekty magazynowe, w tym wiaty, które w części wydają się być nieużytkowane.

Analiza stanu drzew rosnących na działce 1/50 nie wykazała bogactwa dziupli i ubytków w przewodnikach drzew mogących w okresie lęgowym pełnić funkcję siedlisk rozrodu dla dziuplaków. Również na analizowanym terenie nie stwierdzono żadnej zawieszanej budki lęgowej.

4. Położenie działki 1/50 na tle sieci obszarów chronionych

Działka 1/50 nie jest objęta żadną formą ochrony przyrody. Najbliższą ustanowioną formą ochrony przyrody jest użytek ekologiczny „Stawek na Gumieńcach” oddalony od działki 1/50 około 1,2 km.

Wg wyników „Waloryzacji przyrodniczej miasta Szczecina” (BKP 1999, BKP 2010) działka ta nie została wskazana jako obszar zasiedlany przez cenne gatunki ptaków. Natomiast jako obszar cenny zostały wskazane dolinki cieków Wierzbaka i Stobnicy i zaproponowane do ochrony jako projektowany użytek ekologiczny UE-15.

5. Charakterystyka potencjalnej ornitofauny działki 1/50

Ocena ornitofauny terenu działki 1/50, ze względu na porę roku dokonywanej analizy, jest znacznie utrudniona. Stąd dla dokonania charakterystyki możliwego składu ornitofauny wykorzystującej działkę 1/50 w okresie lęgowym posłużono się danymi pochodzącymi z ocen ornitologicznych innych terenów zieleni miejskiej Szczecina zebranymi w ostatnich 40 latach m.in. przez autorów niniejszej oceny oraz danymi zawartymi w inwentaryzacji dendrologicznej wykonanej przez firmę green-art. Luiza i Paweł Nowak (kwiecień 2020), a także analizą siedliskową działki 1/50. W ramach analizy siedliskowej oceniono jakie gatunki ptaków stwierdzane do tej pory w Szczecinie mogą w ich obrębie gniazdować. Przy tej analizie wzięto pod uwagę to, że w granicach działki 1/50 występują:

- skupiska i pojedyncze stare drzewa, tj. liczące ponad 50 lat reprezentowane głównie przez topole włoską i drzewa owocowe;
- skupiska i pojedyncze drzewa liczące od 30 do 50 lat;

- skupiska i pojedyncze drzewa młodych egzemplarzy, głównie pochodzących z nasadzeń dawnej szkółki;
- skupiska krzewów reprezentowane przez bez czarny, leszczynę pospolitą, czeremchę zwyczajną, derenia jadalnego, jaśminowca wonnego, tawułę brzoza listną, śliwę domową i jeżynę;
- skupiska podrostów w dużym zwarcu reprezentowane przez buka pospolitego kłona polnego, czeremchę zwyczajną, topolę osikę, głoga jednoszyjkowego i brzozę brodawkowatą;
- budynki gospodarcze.

Mając na względzie ocenę ornitologiczną wzięto pod uwagę, że gatunki ptaków jakie mogą gniazdować (budować gniazda) na terenie działki 1/50 mogą wykorzystywać różnego typu siedliska do założenia gniazda. Są to:

- korony dużych drzew;
- korony drzew młodych;
- wnętrza krzewów, w tym kolczastych;
- dziuple drzew;
- skrzynki lęgowe zawieszane dla ptaków;
- ściółka traw i liści na ziemi wśród krzaków i gęstego podrostu drzew;
- budynki i różnego rodzaju budowle.

Wyniki ocen ornitologicznych prowadzonych w ostatnich 40 latach w parkach szczecińskich wykazują, że w ich obrębie może gniazdować nawet do 50 gatunków ptaków należących głównie do wróblowych, a także w niewielkim zakresie do Non Passeriformes, a ich zagęszczenie na 10 ha może wahać się w zależności od typu zadrzewienia parkowego od 100 do 220 par/10 ha (Zyska W., Kowalczyk A., Zyska P. 1993).

Autorzy inwentaryzacji dendrologicznej działki 1/50 (green-art. Luiza i Paweł Nowak; kwiecień 2020) w kwietniu 2020 r. wykazali w inwentaryzowanym terenie obecność w koronach drzew 6 gniazd. Stwierdzili oni je w koronie lipy drobnolistnej (nr 46), dęba szypułkowego (nr 121), klonu jawora (nr 258), klonu jawora (nr 398), gruszy pospolitej (nr 616) i gruszy pospolitej (nr 637). Ich lokalizację zaznaczono na Ryc. 4. Autorzy ci nie zdiagnozowali jednak przynależności gatunkowej. Również w załączniku graficznym nie przedstawiono zdjęć tych drzew, przez co niemożliwym jest określenie przynależności gatunkowej tych gniazd. Można jednak domniemywać, mając na uwadze wyniki

tegorocznych oględzin, że mogły to być gniazda sroki i gołębi.

Lustracje przeprowadzone w lutym 2021 r. przez autorów niniejszej oceny wykazały obecność w granicach działki 1/50 co najmniej 12 gatunków ptaków. Stwierdzono tu przebywające osobniki gołębia grzywacza, wrony siwej, gawrona, sroki, sójki, kosa, kwiczoła, rudzika, sikory bogatki i modraszki, a także wróbla i mazurka. Można domniemywać, że zarejestrowane osobniki sroki, sójki, kosa i rudzika, a także wróbla i mazurka mogą lub są ptakami, które tu wiosną gniazdują.

W trakcie tej lustracji stwierdzono obecność 12 gniazd zbudowanych w różnych miejscach tej działki w koronach drzew. Były to gniazda sroki, wrony siwej lub sójki, grzywacza i sierpówki. Nie znaleziono gniazd innych gatunków, w tym kosa, choć warunki dla jego gniazdowania są bardzo korzystne. Prawdopodobnie były one dobrze ukryte w krzewach tu rosnących. Większość tych gniazd stwierdzono poza zasięgiem terenu przewidzianego pod przyszłe przedszkole.

Mając powyższe na uwadze można uznać, że w granicach analizowanej działki 1/50 mogą gniazdować 23 taksony następujących gatunków ptaków należących do wróblowych: kos, kwiczoł, dzwonec, szpak, zięba, kulczyk, szczygieł, wróbel, mazurek, sikora bogatka, modraszka, zaganiacz, piegża, pokrzewka ogrodowa, pokrzewka czarnołbista, rudzik, pierwiosnek, kopciuszek, pleszka, sroka, sójka, a także do Non Passeriformes, tj. grzywacz i sierpówka. Wszystkie gatunki należące do wróblowych, jak i sierpówka, są prawnie chronione.

Z w/w listy gatunków, większość z nich zakłada gniazda w koronach drzew i w krzewach. Są to: kos, kwiczoł, dzwonec, zięba, kulczyk, szczygieł, zaganiacz, piegża, pokrzewka ogrodowa, pokrzewka czarnołbista, sroka, sójka, a także grzywacz i sierpówka. Ptakiem budującym gniazdo na ziemi jest rudzik. Z kolei szpak, mazurek, sikora bogatka, modraszka, a także pleszka, są gatunkami gniazdującymi w dziuplach i budkach. Tych ostatnich tutaj jednak nie stwierdzono. W budynkach znajdujących się na tej działce mogą gniazdować wróbel i kopciuszek, a także mazurek, sikory, a także szpak i kos.

W oparciu o dane z innych terenów zieleni Szczecina oceniono, że zagęszczenie ptaków lęgowych na działce 1/50 może wynosić około 100 - 120 par/10 ha. Oznacza to, że na powierzchni 2,76 ha powierzchni tej działki mogą gniazdować 22 taksony w liczbie około 28 – 33 par. Natomiast w granicach terenu planowanego przedszkola może gniazdować 8 - 17 gatunków ptaków reprezentowanych przez co najwyżej 9 – 17 par. Oceniono, że gniazdujące tu aktualnie ptaki zasiedlają korony drzew i wnętrza krzewów,

dziuple, a także ściółkę traw i liści na ziemi wśród krzaków i gęstego podrostu drzew, należące do wróblowych i Non Passeriformes. Mogą tu gniazdować: kos, kwiczoł, dzwonec, zięba, kulczyk, szczygieł, zaganiacz, piegża, pokrzewka ogrodowa, pokrzewka czarnołbista, rudzik, pierwiosnek, wrona siwa, sroka, sójka, a także grzywacz i sierpówka.

6. Potencjalne konflikty przyrodnicze jakie mogą wystąpić w momencie rozpoczęcia prac inwestycyjnych

Budowa planowanego przedszkola spowoduje konieczność wycinki większości drzew tu rosnących. Oceniono, że wycince podlegać będzie 155 drzew starych, jak i młodych, a także podrostów drzew i krzewów. Tym samym część dotychczas gniazdujących tu ptaków utracą na czas budowy i organizacji nowej zieleni siedliska gniazdowania.

Pozostawiona do zachowania zieleń będzie nadal służyła jako potencjalne siedlisko gniazdowania ptaków.

7. Działania jakie można podjąć przed rozpoczęciem prac inwestycyjnych dla ograniczenia możliwości wystąpienia kolizji na styku realizacji tej inwestycji z lęgami ptaków

Lęgi ptaków w bieżącym roku nie rozpoczną się nie wcześniej jak na początku marca. Natomiast zakończenie lęgów będzie miało miejsce nie później jak w połowie sierpnia, choć jest bardzo prawdopodobne, że ostatnie lęgi zostaną zakończone na przełomie lipca i sierpnia br. Po tym terminie, po dodatkowej ocenie ornitologicznej, będzie można rozpocząć wycinkę pozostałych drzew i krzewów przewidzianych do usunięcia, dla których niezbędna będzie decyzja Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego wydającej decyzję na wycinkę drzew i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie zezwalającego na zniszczenie siedlisk gniazdowania ptaków gatunków chronionych.

W lutym br., tj. przed okresem rozrodu ptaków, można bez stosownego pozwolenia organu ochrony przyrody, przeprowadzić zabiegi pielęgnacyjne w podroście drzew występującym w granicach terenu przewidzianego pod przedszkole i na pozostałym obszarze tej działki.

Powinien on polegać na usunięciu podrostu i jego usunięciu z terenu działki 1/50. W efekcie tej czynności uzyska się ograniczenie potencjalnych kolizji na etapie rozpoczęcia

tej inwestycji z miejscami lęgów ptaków. Również przeprowadzenie tego rodzaju czyszczeń pozwoli na przeprowadzenie na gruncie prac geodezyjnych, w tym wyznaczenia granic planowanych budynków i ogrodzeń.

Natomiast wycinka drzew i krzewów wymagających uzyskania stosownej decyzji organu ochrony przyrody określonego w ustawie o ochronie przyrody musi podlegać procedurze administracyjnej.

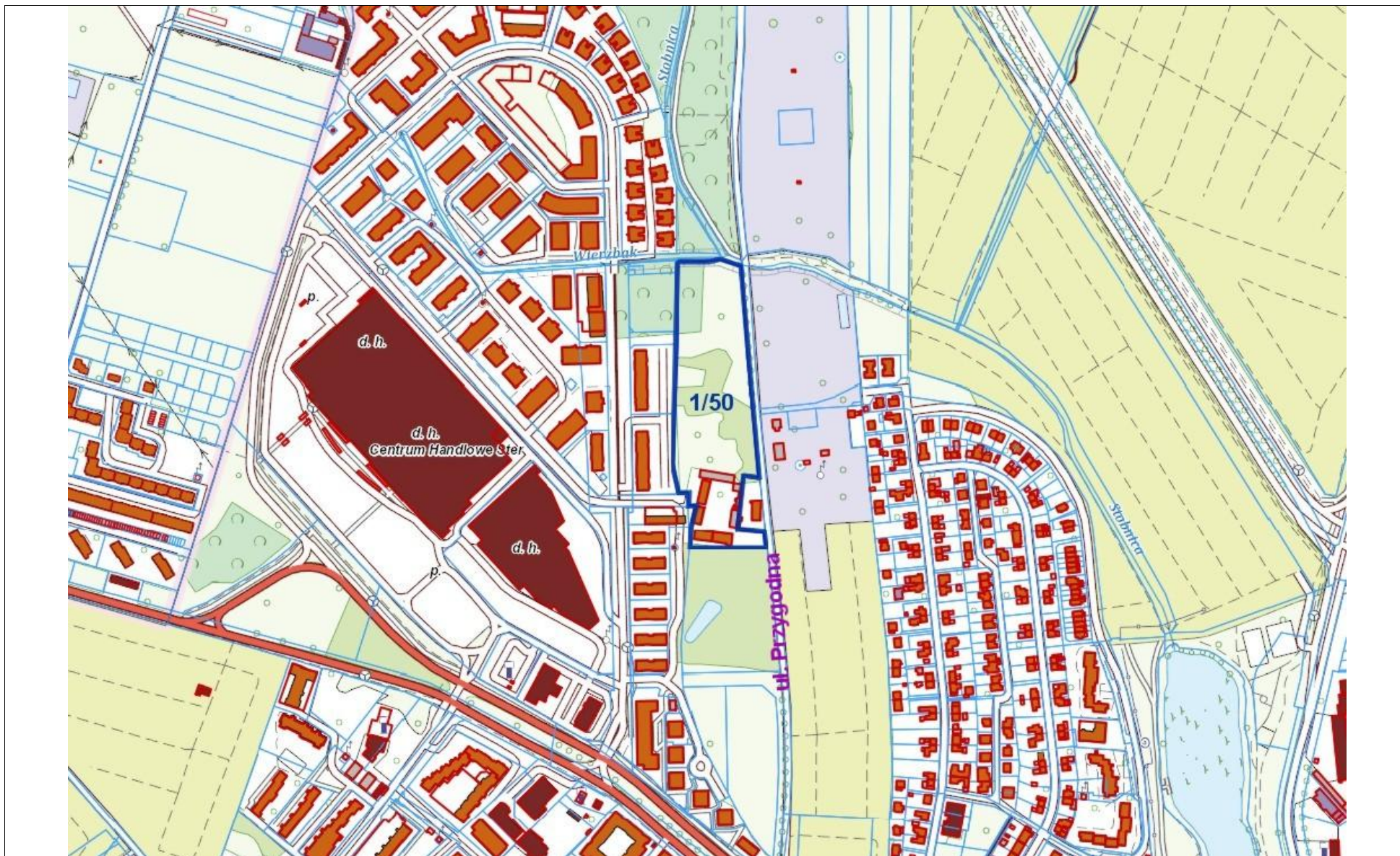
8. Działania jakie należy przedsięwziąć przed rozpoczęciem tej inwestycji w celu dopełnienia spraw formalno-pranych

Gniazdujące tu ptaki należą w większości do gatunków chronionych. Stąd wykonawca prac budowlanych będzie musiał uzyskać dla tego przedsięwzięcia zgodę Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie na usunięcie drzew z gniazdami ptaków gatunków chronionych oraz zniszczenie siedlisk gniazdowania dla ptaków tu gniazdujących, a objętych ochroną gatunkową.

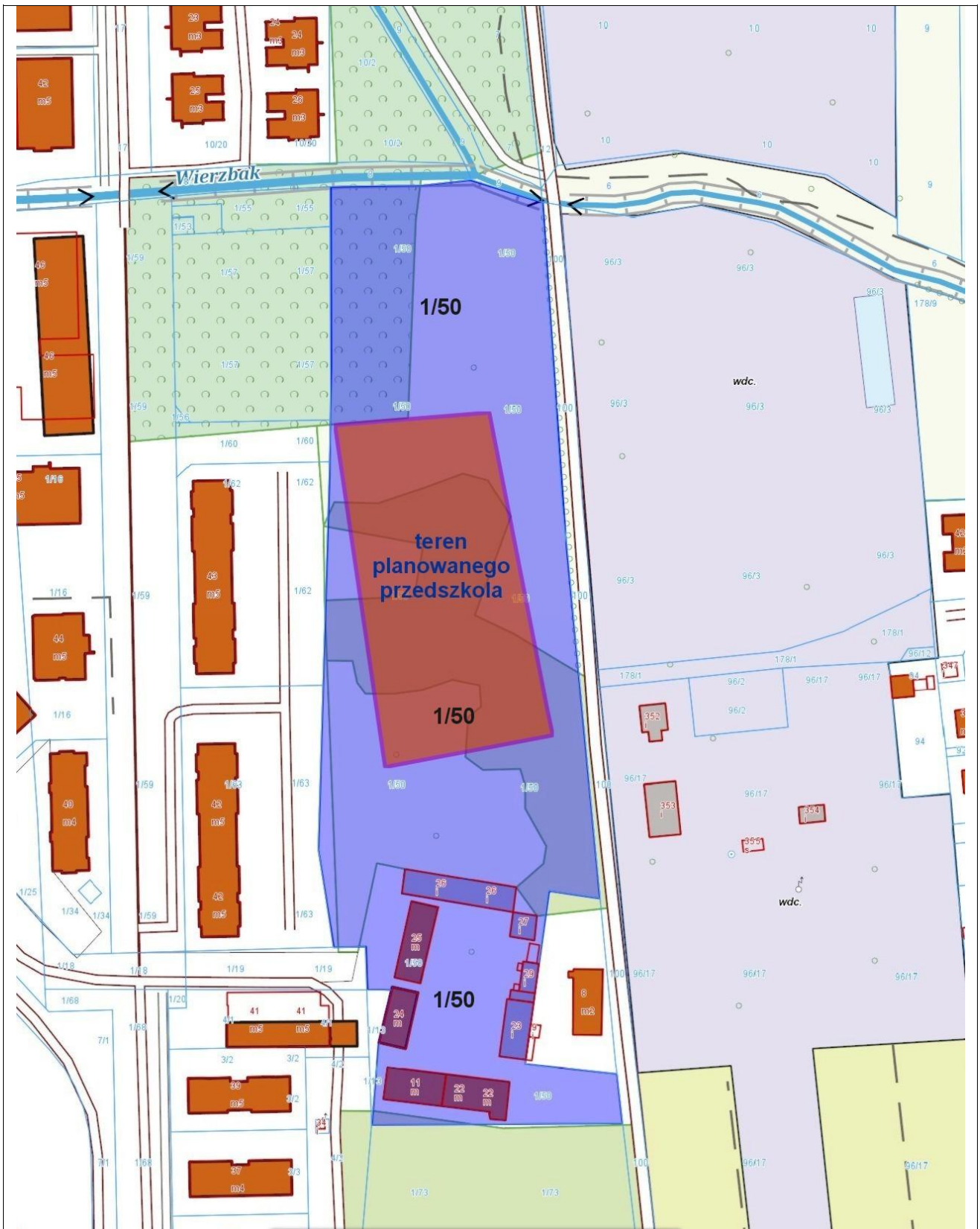
dr inż. Wojciech Zyska

dr inż. Wojciech Zyska
biegły
w zakresie ochrony przyrody
Ministra Środowiska-nr 1353
Wojewody Zachodniopomorskiego-nr P.01.1

Załączniki

Ryc. 1. Zasięg granic działki 1/50 obr. 2094 przy ul. Przygodnej, na której zaplanowano lokalizację przedszkola.

Ryc. 2. Zasięg granic działki 1/50 obr. 2094 objętej analizą ornitologiczną z granicami zasięgu obszaru przewidzianego do wycinki drzew pod planowane przedszkole.

ŚWIADECTWO

Na podstawie art. 70a ust. 1 ustawy z dnia 31 stycznia 1980 r. o ochronie i kształtowaniu środowiska (Dz. U. z 1994 r. Nr 49, poz. 196, z 1995 r. Nr 90, poz. 446, z 1996 r. Nr 106, poz. 496 i Nr 132, poz. 622, z 1997 r. Nr 46, poz. 296, Nr 96, poz. 592, Nr 121, poz. 770 i Nr 133, poz. 885 oraz z 1998 r. Nr 106, poz. 668) stwierdzam, że:

Pan **Wojciech Zyska**

syn **Stanisława** urodzony **1 czerwca 1957 roku**

w **Szczecinie**

posiada kwalifikacje i uzyskał uprawnienia biegłego w zakresie:

ochrony przyrody

Nr **1358**

Warszawa, 31 grudnia 1998 r.

NACZELNA ORGANIZACJA TECHNICZNA
FEDERACJA STOWARZYSZEŃ NAUKOWO-TECHNICZNYCH
STOWARZYSZENIE WYŻSZEJ UŻYTECZNOŚCI

ZAŚWIADCZENIE

o ukończeniu kursu

Obywatel ZYSKA WOJCIECH
urodzon y dnia 1 czerwca 19 57 roku w Szczecinie
..... woj.
był .. sluchacz em kursu wyższego III-go stopnia NOT dla kandydatów
na inspektorów nadzoru prac przy leczeniu i piel.drzew i krzewów
ozdobnych zorganizowanym przez Stowarzyszenie Naukowo-Techniczne Inżynierów
i Techników Ogrodnictwa NOT Rzeszów
w okresie od dnia 20 czerwca 19 94 r. do dnia 25 czerwca 19 94 r.
i ukończył kurs z wynikiem ogólnym bardzo dobrym
Kurs miał na celu nauczenie nadzoru nad pracami przy drzewach
i krzewach ozdobnych wg najnowszych metod leczenia i pielęgnacji
Program nauczania obejmował 40 godzin, w tym 4 godzin zajęć praktycznych.

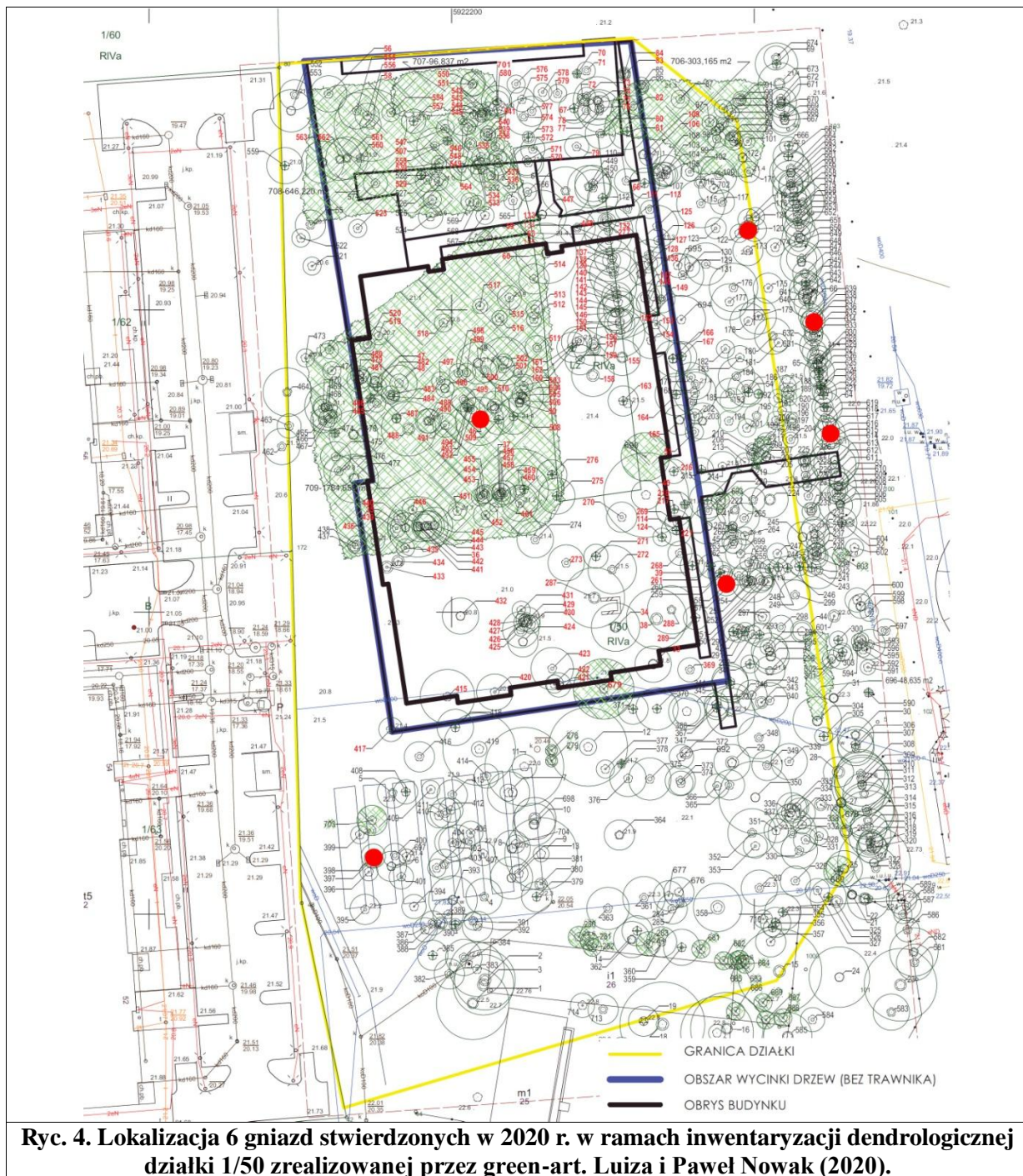
Komisja Egzaminacyjna *)
dr inż. Eugeniusz Misiak /przew.
mgr inż. Zbigniew Chachulski
Kierownik Kursu
mgr Henryk Kulka
Kierownik
jednostki organizacyjnej
mgr inż. Anna Kuchta-Dyszkiewicz
inż. Marek Kubacki
Rada Pedagogiczna **)
Przew.
dr inż. Józef Kleparaki

Nr 17/94/22
Data wystawienia zaświadczenia 25 czerwca 1994 r.

*) dla kursów domowych uczenia się
**) dla pozostałych kursów

Skala ocen: bardzo dobry, dobry, dostateczny

Ryc. 3. Świadectwa wydane przez Ministra Środowiska oraz NOT dla dr inż. Wojciecha Zyski potwierdzające przygotowanie zawodowe do realizacji ocen przyrodniczych.

Fot. Zadrzewienia i zakrzaczenia w obrębie granic planowanej inwestycji – przedszkola.

Fot. Gniazda srok poza granicami planowanego przedszkola.

Fot. Stwierdzone w trakcie lustracji lutowej osobniki rudzika, bogatki, kosów, sroki i grzywaczy.